

Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie

rok akademicki: 2022/2023

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNO-SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu w języku polskim:		Propedeutyka tłumaczenia pisemnego	
Kod przedmiotu:		T1 C.1	
Kierunek studiów:	Filologia		
Specjalność / specjalizacja:	Filologia angielska/ Tłumaczenia		
Profil studiów:	praktyczny	Poziom studiów:	II stopień
Nazwa modułu programu:	specjalizacyjny	Semestr studiów:	I, II
Forma zaliczenia przedmiotu:	zaliczenie na ocenę	Język w jakim prowadzone są zajęcia:	angielski/polski
Osoby prowadzące zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko):		mgr Paulina Nowakowska	
Tryb studiów	Forma zajęć		Ogólna liczba punktów ECTS
	W	Ćw	
tryb niestacjonarny	0	48	4

Cel przedmiotu

C1.	Zapoznanie studentów z metodologią tłumaczenia pisemnego, strategiami i technikami translatorskimi, różnicami składniowymi między j. polskim, a j. angielskim (nieprzystawalnością językową), typologią tekstów, procesem i etapami tłumaczenia pisemnego, rodzajami błędów w tłumaczeniu.
C2.	Wykonywanie ćwiczeń translatorskich w ww. zakresie, przeprowadzanie analiz tekstów oryginalnych i ich tłumaczeń, znajdowanie i poprawianie błędów, dokonywanie wyborów i oceny tłumaczeń, także tłumaczenie tekstów z ukierunkowaniem na zastosowanie poznanych metod i technik tłumaczeniowych.
C3.	Kształtowanie i doskonalenie umiejętności tłumaczeniowych, nabycie przez studentów wiedzy dotyczącej warsztatu pracy tłumacza, wyrobienie wrażliwości tłumaczeniowej w zakresie poprawności stylistycznej i składniowej tekstów.
Wymagania wstępne	Student musi posiadać doskonałą wiedzę z zakresu praktycznej znajomości j. angielskiego (głównie gramatyki praktycznej, słownictwa), a także dobrą wiedzę ogólną o krajach anglojęzycznych, Polsce, wiedzę o świecie, kulturze, literaturze, wydarzeniach na świecie, polityce i biznesie.

Przedmiotowe efekty uczenia się		Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się
WIEDZA			
Sem. I			
1.	Studenci nabywają wiedzę dotyczącą rodzajów tekstów i funkcji jakie pełnią, a także procesu tłumaczenia i jego poszczególnych etapów.	F2_W01	Test ze znajomości technik tłumaczenia
Sem. I			
2.	Studenci poszerzają wiedzę z zakresu nieprzystawalności językowej pomiędzy j. angielskim i j. polskim, która rodzi trudności podczas tłumaczenia i poznają metody	F2_W02	Test ze znajomości tej partii materiału

SYLABUS PRZEDMIOTU

	rozwiązywania problemów z niej wynikających. Znają rodzaje błędów znaczeniowych, stylistycznych i składniowych.		
3.	Sem. II Studenci nabywają wiedzę z zakresu wykształconych na przestrzeni lat metod i strategii tłumaczeniowych, wiedzą które strategie i techniki należy wybrać w zależności od rodzaju tłumaczenia i odbiorcy tekstu docelowego.	F2_W03	Test ze znajomości tej partii materiału
UMIEJĘTNOŚCI			
1.	Sem. I Studenci potrafią sklasyfikować tekst ze względu na jego rodzaj i rejestr, określić funkcje jakie pełni i do jakiego odbiorcy został skierowany. Wiedzą jak wykorzystać te informacje o tekście w tłumaczeniu. Studenci potrafią wyróżnić i zastosować etapy tłumaczenia w praktyce.	F2_U01	Wykonywanie wyznaczonych zadań na ocenę
2.	Sem. I Studenci potrafią dostrzec możliwość pojawienia się błędów stylistycznych i składniowych wynikających z różnic pomiędzy ww. językami i zastosować wybrane techniki translatorskie, by im zapobiec. Potrafią poprawić błędy w tekstach przykładowych i określić na czym one polegają. Studenci umieją podać własne rozwiązania.	F2_U02	Wykonywanie wyznaczonych zadań na ocenę
3.	Sem. II Studenci potrafią zastosować wybrane strategie i techniki tłumaczeniowe, wiedzą jakie rozwiązanie wybrać w przypadku pojawienia się 'nieprzetłumaczalności' w tłumaczeniu (związanej z tzw. realiami kulturowymi, obyczajowymi, geograficznymi, politycznymi itp.)	F2_U03	Wykonywanie wyznaczonych zadań na ocenę
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
1.	Studenci mają świadomość poziomu swojej wiedzy związanej z translatoryką i metodologią pracy tłumacza, zdają sobie sprawę z konieczności szlifowania umiejętności wykonywania tłumaczeń pisemnych, rozumieją potrzebę ciągłego poszerzania kompetencji praktycznych i zdobywania doświadczenia zawodowego w tym zakresie, a także ciągłego poszerzania wiedzy językowej i ogólnej o świecie.	F2_K01	Oceniane w trakcie sprawdzania zadań
2.	Studenci zostają przygotowani do profesjonalnego wykonywania tłumaczeń, zdają sobie sprawę z odpowiedzialności i sumienności jakiej zawód tłumacza wymaga, a także z tego jak w zawodzie tym ważna jest bezstronność i zachowanie zasad etycznych.	F2_K02	Oceniane w trakcie sprawdzania zadań
3.	Studenci odpowiedzialnie przygotowują się do swojej pracy, wykonują rzetelnie wyznaczone zadania i gromadzą stopniowo swój dorobek zawodowy.	F2_K03	Oceniane w trakcie sprawdzania zadań

Treści kształcenia (program zajęć)		Liczba godzin
Ćwiczenia		
C1	Sem. I Temat: Rodzaje tekstów i ich funkcje – analiza treści na przykładzie wybranych materiałów; omówienie cech charakterystycznych ze względu na składnię i styl, a także rejestr.	2
C2	Sem. I Temat: Proces tłumaczenia i jego etapy – analiza materiałów i omówienie ww. zagadnień na przykładach; analiza tekstu wyjściowego na poziomie makro i mikro.	2

SYLABUS PRZEDMIOTU

C3	Sem. I Temat: Rodzaje błędów w tłumaczeniu: analiza materiałów – rodzaje błędów znaczeniowych, składniowych i stylistycznych; omówienie na przykładach.	6
C4	Sem. I Temat: Rozwiązywanie ćwiczeń (zadań) translatorskich w celu eliminacji i poprawy błędów. Omówienie najczęściej pojawiających się trudności tłumaczeniowych wynikających z odmiennej składni pomiędzy językami (tzw. nieprzystawalności językowej). Praca na przykładach tekstów wyjściowych i docelowych.	8
C5	Sem. I Temat: Tłumaczenie wybranych zdań i fragmentów tekstów prezentujących ww. trudności tłumaczeniowe. Tłumaczenie fragmentów artykułów prasowych, powieści (opisy), instrukcji, tekstów reklamowych (ulotki, prospekty).	6
C6	Sem. II Temat: Strategie i techniki translatorskie. Dodawanie, usuwanie, upraszczanie, uogólnianie, dzielenie, łączenie, zmiana kolejności, zmiana form gramatycznych, uogólnianie, zastępowanie. Analiza przykładów; rozwiązywanie zadań translatorskich.	4
C7	Sem. II Temat: Liczba mnoga a pojedyncza, problematyczność przyimków i form imiesłowowych w tłumaczeniu. Analiza materiałów i rozwiązywanie zadań translatorskich.	4
C8	Sem. II Ćwiczenia tłumaczeniowe z zastosowaniem poznanych technik i strategii translatorskich; dłuższe teksty: artykuły prasowe, fragment powieści, strony internetowe firm/instytucji.	10
C9	Sem. II Temat: Techniki tłumaczeniowe stosowane w przypadku występowania w tłumaczeniu nazw własnych, realiów i innych osobliwości językowych	6
Razem:		48
Forma zaliczenia ¹ :	uzyskanie minimum 3 pozytywnych ocen z wykonanych zadań translatorskich w danym semestrze, oddanie prac w wyznaczonych terminach i przed końcem sesji, udział w spotkaniach online i F2F	

Konsultacje (wymiana zdań, analiza przykładów, omówienie wyników zadań i zaliczeń)

Zaliczenie: zadania pisemne do wykonania, udział w dyskusjach i analizach, udział w spotkaniach online i F2F

30

Narzędzia, metody dydaktyczne i formy prowadzenia zajęć

Narzędzia: laptop, rzutnik multimedialny, wydruki itp.

Metody dydaktyczne: objaśnienie tematyki, omówienie przykładów,

metody praktyczne: burza mózgów, pytania i odpowiedzi, dyskusja, analiza tłumaczeń, robienie korekty, tłumaczenie pisemne w domu

metody aktywizujące: praca w parach, zadania 'wyzwania' dla chętnych

Forma zaliczenia przedmiotu

(egzamin pisemny/ustny/praktyczny; zaliczanie na ocenę)

Zaliczenie na ocenę w semestrze 1.

Zaliczenie na ocenę w semestrze 2.

Potwierdzenie poziomu osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się (warunki zaliczenia)

Nr efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)	Kryteria oceny osiągnięcia danego efektu uczenia się (tj. określenie wymagań na poszczególne oceny)
-----------------------	---	---

¹kolokwium, projekt, prezentacja, test, zadania do wykonania, referat, sprawozdanie, dyskusja, inne

Zaliczenie na ocenę (ćwiczenia)

WIEDZA

1.	odpowiedzi ustne na zajęciach, zadania translacyjne do samodzielnego wykonania	<p>bardzo dobry (5,0) – posiada szczegółową wiedzę i potrafi odpowiedzieć na złożone pytania związane z omawianą tematyką dotyczącą typologii tekstów i metodologii tłumaczenia. Potrafi odnaleźć i nazwać rodzaje błędów w tłumaczeniu, a także zaproponować znakomite rozwiązanie translacyjne.</p> <p>dobry plus (4,5) – posiada szczegółową wiedzę i potrafi odpowiedzieć na zdecydowaną większość złożonych pytań związanych z omawianą tematyką dotyczącą typologii tekstów i metodologii tłumaczenia. Potrafi odnaleźć i nazwać rodzaje błędów w tłumaczeniu, a także zaproponować bardzo dobre rozwiązanie translacyjne.</p> <p>dobry (4,0) – posiada szczegółową wiedzę i potrafi odpowiedzieć na większość złożonych pytań związanych z omawianą tematyką dotyczącą typologii tekstów i metodologii tłumaczenia. Prawie zawsze potrafi odnaleźć i nazwać rodzaje błędów w tłumaczeniu, a także zaproponować dość dobre rozwiązanie translacyjne</p> <p>dostateczny plus (3,5) – posiada wiedzę i potrafi odpowiedzieć na niektóre złożone pytania i większość pytań prostych związanych z omawianą tematyką dotyczącą typologii tekstów i metodologii tłumaczenia. Potrafi odnaleźć i nazwać większość rodzajów błędów w tłumaczeniu, a także zaproponować dobre rozwiązanie translacyjne.</p> <p>dostateczny (3,0) – posiada dostateczną wiedzę i potrafi odpowiedzieć na większość pytań prostych związanych z omawianą tematyką dotyczącą typologii tekstów i metodologii tłumaczenia. Potrafi odnaleźć i nazwać większość rodzajów błędów w tłumaczeniu, a także zaproponować poprawne rozwiązania translacyjne.</p> <p>niedostateczny (2,0) – posiada niewystarczającą i nie potrafi odpowiedzieć na większość pytań prostych związanych z omawianą tematyką dotyczącą typologii tekstów i metodologii tłumaczenia. Nie potrafi odnaleźć i nazwać większości rodzajów błędów w tłumaczeniu, zazwyczaj nie umie zaproponować poprawnego rozwiązania translacyjnego.</p>
----	--	---

UMIEJĘTNOŚCI

1.	odpowiedzi ustne na zajęciach, zadania translacyjne do samodzielnego wykonania	<p>bardzo dobry (5,0) – potrafi wykonać pisemne zadanie translacyjne (określenie i poprawa błędów, zastosowanie technik tłumaczeniowych i samo tłumaczenie, dobór środków językowych itp.) w sposób znakomity, bez żadnych błędów znaczeniowych, składniowych i stylistycznych.</p> <p>dobry plus (4,5) – potrafi wykonać pisemne zadanie translacyjne (określenie i poprawa błędów, zastosowanie technik tłumaczeniowych i samo tłumaczenie, dobór środków językowych itp.) w sposób bardzo dobry, bez żadnych błędów znaczeniowych, składniowych, rzadko popełnia nieznaczne błędy stylistyczne.</p> <p>dobry (4,0) – potrafi wykonać pisemne zadanie translacyjne (określenie i poprawa błędów, zastosowanie technik tłumaczeniowych i samo tłumaczenie, dobór środków językowych itp.) w sposób dobry, bez żadnych błędów znaczeniowych i składniowych, rzadko popełnia błędy stylistyczne.</p> <p>dostateczny plus (3,5) – potrafi wykonać pisemne zadanie translacyjne (określenie i poprawa błędów, zastosowanie technik tłumaczeniowych i samo tłumaczenie, dobór środków językowych itp.) w sposób dość dobry, bez żadnych błędów znaczeniowych, rzadko popełnia błędy składniowe, błędy stylistyczne pojawiają się częściej.</p> <p>dostateczny (3,0) – potrafi wykonać pisemne zadanie translacyjne (określenie i poprawa błędów, zastosowanie technik tłumaczeniowych i samo tłumaczenie, dobór środków językowych itp.) w sposób dostatecznie poprawny, bez żadnych poważnych błędów znaczeniowych, błędy składniowe i stylistyczne pojawiają się częściej</p> <p>niedostateczny (2,0) – nie potrafi wykonać pisemnych zadań translacyjnych (określenie i poprawa błędów, zastosowanie technik tłumaczeniowych i samo tłumaczenie, dobór środków językowych itp.) w sposób poprawny, w tłumaczeniu występują poważniejsze błędy znaczeniowe wynikające z niezrozumienia tekstu wyjściowego, często występują złożone błędy składniowe i stylistyczne.</p>
----	--	--

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

1.	udział w dyskusji, praca w grupie,	<p>bardzo dobry (5,0) – zawsze bierze czynny udział w prowadzonych zajęciach, proponuje rozwiązania translacyjne w oparciu o poznaną metodologię, oddaje w terminie wyznaczone zadania, rozwiązuje zadania translacyjne według szczegółowych instrukcji podanych przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>dobry plus (4,5) – często bierze udział w prowadzonych zajęciach, proponuje rozwiązania translacyjne w oparciu o poznaną metodologię, oddaje w terminie wyznaczone zadania, rozwiązuje zadania translacyjne według szczegółowych instrukcji podanych przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>dobry (4,0) – bierze udział w prowadzonych zajęciach, czasami proponuje rozwiązania translacyjne w oparciu o poznaną metodologię, prawie zawsze oddaje w terminie wyznaczone zadania, zazwyczaj rozwiązuje zadania translacyjne według szczegółowych instrukcji podanych przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>dostateczny plus (3,5) – bierze udział w prowadzonych zajęciach, niezbyt często proponuje rozwiązania translacyjne w oparciu o poznaną metodologię, czasami nie oddaje w terminie wyznaczonych zadań, rozwiązuje zadania translacyjne zgodnie z szczegółowymi instrukcjami podanymi przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>dostateczny (3,0) – nie zawsze bierze udział w prowadzonych zajęciach, raczej nie proponuje rozwiązań translacyjnych w oparciu o poznaną metodologię, nie zawsze oddaje w terminie wyznaczone zadania, nie zawsze rozwiązuje zadania translacyjne według szczegółowych instrukcji podanych przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>niedostateczny (2,0) – nie bierze udziału w prowadzonych zajęciach, nie proponuje rozwiązań translacyjnych w oparciu o poznaną metodologię, nie oddaje w terminie wyznaczonych zadań lub rozwiązuje je niezgodnie z szczegółowymi instrukcjami podanymi przez prowadzącego zajęcia.</p>
----	------------------------------------	--

Literatura podstawowa:

1.	A. Belczyk, <i>Poradnik tłumacza</i> , Bielsko-Biała 2014
2.	K. Lipiński, <i>Vademecum tłumacza</i> , Kraków 2000
3.	A. Korzeniowska, P. Kuhiwacz, <i>Successful Polish-English Translation</i> , PWN 2005

Literatura uzupełniająca:

1.	C.D. Kozłowska, <i>Difficult Words In Polish-English Translation</i> , PWN 2022
2.	K. Hejwowski, <i>Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu</i> , Warszawa 2006

Kontakt do prowadzącego zajęcia – p.nowakowska@wsl.edu.pl